

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

20. An saltem Episcopi, non obstante Concilio Trident. ac Brevibus Pauli V.
& Urbani VIII. possint hodie in aliquo casu particulari ex justa causa
dispensare, ut celebretur extra Ecclesiam cum Altari ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Pauli V. postea anno 1618. die 30. Iulij, idem Paulus de consilio Cardinalium concessit Episcopis, tanquam Sedis Apostolicæ Delegatis facultatem visitandi, deservendi, & approbandi Oratoria, & licentiam celebrandi in dictis Oratoriis, cum his limitationibus. Prima, ut huiusmodi licentia celebrandi in Oratorio primo, ut huiusmodi licentia nobilibus, senio, & infirmitate impeditis, durante tantum impedimento. Secunda, quod dicta licentia non suffragetur nisi minister omnino necessarius, ita ut alij præcepto Ecclesiæ minime satisfacere censeantur. Tertia, quod in singulis Oratoriis vna tantum dicatur Missa. Quarta, quod ab hac licentia excipiantur dies Paschæ, Natiuitatis, Resurrectionis, Pentecostes, & alia festa solemnia, nisi talis esset persona quæ ob iustum impedimentum nullomodo posset adire Ecclesiã. Quinta, quod in eadem domo duo Oratoria minime concedantur. Sexta, quod licentia solum duret per sex annos.

Tamen, his non obstantibus, postea Urbanus VIII. absolute abstulit ab Episcopis talem licentiam, & solum Papæ reservauit. Et idem Portel in responsi- bus tom. 1. p. 3. cap. 20. n. 1. sic ait: Ad diu potest ad hoc, quod ego vidi meis oculis, anno 1626. in Aula cuiusdam domini, tunc Collectoris istius Regni, publicati edictum S. D. N. Papæ Urbani VIII. in quo prohibebatur ne Episcopus aliquis, vel similis Prælati licentiã dare posset alicui celebrandi, vel celebrare faciendi in Oratoriis priuatis, & scirent omnes talem licentiam concedere esse reservatam soli summo Pontifici, & Azor. v. 1. f. 1. lib. 10. c. 26. in fine, dicit eisdem Cardinales declarasse, non posse Episcopum dare licentiã celebrandi in Oratoriis particularibus, quod consonat nouo mandato Urbani VIII. proxime citato. Ita Portel. De quo Decreto facit etiam mentionem Garcias n. 18. & in nota m. 15. sic asseruerat: Finalmente aora nouissime en este Enero de 1644. me ha referido el Reuerendissimo P. Juan Velez, Predicador de su Magestad, y Obispo electo de Guadalaixara de las Indias, que le dixo el Señor Nuncio el Cardinal Pancirolo en Madrid que tenia un Breue de su Santidad, en que le prohibia dar licencia para dezir Missa en Oratorios priuados en casas de los seculares; y assi oy ya esta certada la puerta a esto de tal suerte, que solo el Papa puede. Dicendum est igitur hodie non posse Episcopos, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegatos, dare facultatem, ut quis possit in domo sua priuatum Oratorium habere, & ibi audire Missam, cum talis facultas ad solum Pontificem pertineat, ut patet ex praxi.

R E S O L. XX.

An saltem Episcopi, non obstante Concilio Tridentino, ac Breuibus Pauli V. & Urbani VIII. possint hodie in aliquo casu particulari ex iusta causa dispensare, ut celebretur extra Ecclesiam cum Alicui portari? Ex p. 9. u. 1. Ref. 41.

Respondeo affirmatiue cum Marchino de Sacram. Ordin. tract. 3. p. 3. cap. 9. n. 11. vbi sic ait: Ad hinc in multis casibus viget in Episcopis hæc facultas, tam post Tridentinum, quam post Pauli V. decretum. Ita ille, cui adde Garciam in suam Theol. mar. 3. diff. 8. dub. 2. punct. 2. n. 18. sic asseret: Impero aunque el Concilio Tridentino, y las letras de Paulo V. parece, que quitan a los Señores Obispos el poder dar estas licencias, y a los Obispos, y Nuncio de España nuestro S. P. Urbano VIII. pero no obstante estos decretos, hallan los Theologos destos tiempos algunos casos, en los quales le pueden dar oy. Et citat pro hac sententia Cardinalem de Lugo, Ledesman, Fragunde, Villalob, Rodrig. Layman, & alios; quibus ego addo Magistrum Serra in 3. p. D. Th. q. 83. art. 3. Ca. Tom. IV.

frum Pal. tom. 4. tract. 2. disp. vn. punct. 8. n. 6. vbi sic asserit: [Ex verbis Concilij Tridentini manifestè constat, non esse Episcopis sublatam facultatem designandi Oratoria, in quibus Sacrificium peragatur, quoniam ea facultas ibi supponitur; siquidem Oratoria ab eo designanda, & visitanda sunt: solum enim tollitur ab eis facultas concessa in cap. Missar. de consecr. dist. 1. petmittendi aliis celebrationem liberam, & per modum priuilegij in priuatis domibus, & omnino extra Ecclesiam, & extra Oratoria ad diuinum tantum cultum dedicata. In Oratoriis ergo, sicut in Ecclesia permittere optime possunt celebrationem, maxime aliqua rationabili causa intercedente. Neque huic doctrinæ aduersatur Breue Pauli V. editi anno 1617. quo omnibus Prælati infertur potestas concedendi licentiã celebrandi in domibus priuatis, etiam si nobilissimæ sint: quia, ut opinor, intelligi debet de facultatibus perpetuis celebrandi in locis non permanenter diuino tantum cultui dicatis: quia Paulus V. solum. Ed Breui intendit Decretum Tridentini renouare, & denuò stabilire.] Ita Palaus.

2. Sed audiamus alium doctum Hispanum Galpaterem Hurtadum, disp. 4. de Sacrificio Missæ, difficut. 6. sic aientem: [In Decreto Concilij Tridentini præcipitur Episcopis, ne patiantur in priuatis domibus Missam celebrari, nisi in aliquo loco ab eis designato, & tantum ad diuinum cultum dedicato. Vnde Episcopi non possunt licentiã conferre ad celebrandum in priuatis domibus in loco ad alios vsus deseruiente; possunt tamen dispensare, ut aliquando celebretur in eo loco iusta aliqua causa, qualis est, quado persona grauis ægrotat, ut domi audiatur Missam, & Communionem ex obligatione suscipiat: quia in dicto Decreto tantum aufertur Episcopis facultas concedendi simpliciter licentiã ad celebrandum in dicto loco; non verò facultas dispensandi in aliquo casu. Addimus, dictam facultatem concedendi simpliciter licentiã ad celebrandum in quouis honesto, seu decente loco conuenientem Episcopis ex suo officio, ablatam fuisse à Nuntio Hispaniarum iussu Pauli V. anno 1615. ita ut nequeant facultatem concedere ad celebrandum in priuatis domibus, & Oratoriis, non verò fuisse ablatam facultatem dispensandi ex iusta causa, ut aliquando in eis celebretur.] Hæc Hurtadus. Vnde ex supradictis Doctoribus apparet, in Concilio Tridentino, & in Decreto Pauli V. fuisse quidem sublatam Episcopis facultatem concedendi licentiã absolute celebrandi in priuatis Oratoriis, & domibus secularium, non autem fuisse eis sublatam potestatem dispensandi ex iusta causa in aliquo casu: Pontifex enim, & Concilium voluerunt tollere abusus; & abusus solum ex licentiis continuis, & ordinariis oriri poterunt; non autem ex dispensatione pro vna, aut altera vice ex iusta, & rationabili causa. Ergo, &c. Et non solum hanc opinionem docuerunt Doctores Hispani, sed etiam Itali. Vide Auerfam de Sacram. Euchar. q. 11. sect. 14. Ioannem Antonium Nouarium in Sum. Bullar. tom. 1. tit. de celebrat. Missar. prohibita in Oratoriis priuatis, num. 3. & ex Societate Iesu Patrem Perfic. de offic. Sacerdotis, lib. 1. c. 6. dub. 3. n. 26. qui omnes loquuntur etiam in terminis Decreti Pauli V. Et ideo adducæ alios quos casus in confirmationem supradictæ sententiæ:

R E S O L. XXI.

Enumerantur aliqui casus in quibus Episcopus possit dare licentiã, ut celebretur extra Ecclesiam? Ex part. 9. tr. 1. Ref. 44.

S. I. Primus casus, quando exercitus, aut classis ad multum temporis spatium Missam non audiuit;

V N A
B N I A
I I . I V V
I I I

Sup. hoc in Ref. præterita §. vlt. post med. a vers. Finalment